

Cuspair Clàir-ghnothaich	7
Àir. Aithisge	G/2/21

COMHAIRLE NA GÀIDHEALTACHD

Comataidh: Comataidh na Gàidhlig

Ceann-latha: 23 Gearran 2021

Tiotal Aithisge: Foghlam tron Ghàidhlig agus Foghlam Luchd-ionnsachaidh na Gàidhlig – Fios às Ùr

Aithisg le: Àrd-Oifigear Gníomhach – Coileanadh agus Riaghlass

1. Adhbhar/Geàrr-chunntas Gníomhach

1.1 Tha an aithisg seo a' toirt fiosrachadh do Bhuill mu:

- a) na prìomh raointean leasachaidh làithreach is teachdail a bheir taic do dh'fhàs ann am foghlam Gàidhlig ann an Comhairle na Gàidhealtachd, a' gabhail a-steach prìomhachasan Plana na Gàidhlig 3; agus
- b) buaidh Covid air na prìomhachasan làithreach ann am foghlam Gàidhlig (Plana na Gàidhlig 3) le amas sònraichte air na cuspairean a leanas:
 - Foghlam tron Ghàidhlig – tràth-bhliadhnaichean, bun-sgoil is àrd-sgoil
 - Foghlam tron Ghàidhlig – foghlam bun-sgoile agus foghlam coitcheann farsaing àrd-sgoile

2. Molaidhean

2.1 Thathar ag iarraidh air Buill:

- i. beachdachadh air an aithisg agus toirt fa-near do na gnìomhan a thathar air gabhail os làimh gus buaidh Covid air mar a thathar a' libhrigeadh foghlam Gàidhlig a mhaothachadh;
- ii. toirt fa-near do raointean leasachaidh làithreach is teachdail; agus
- iii. beachdachadh air dè na gnìomhan eile a dh'fhaodadh a bhith air an gabhail gus taic a chur ri leasachadh ann am foghlam Gàidhlig.

3. Seaghan

3.1 Goireas

Tha na buaidhean air goireasan taobh a-staigh a' phrìomh bhuidseit làithrich a tha a' gabhail a-steach buidseat bunaiteach na Comhairle, Tabhartas Sònraichte na Gàidhlig, Maoin Taic Covid (Bòrd na Gàidhlig), agus Maoin Buileachaidh Achd na Gàidhlig (Bòrd

- na Gàidhlig).
- 3.2 Laghail Tha e mar riatanas air Comhairle na Gàidhealtachd a Plana Gàidhlig a bhuleachadh fo Achd na Gàidhlig (Alba) 2005.
- 3.3 Coimhearsnachd (Co-ionannachd, Bochdainn, Dùthchail agus Eilean) Tha an aithisg a' cumail ri poileasaidhean co-ionannachd Chomhairle na Gàidhealtachd. Chan eil droch bhuidhean sòisio-eaconamach, dùthchail no eilein ann.
- 3.4 Atharrachadh Gnàth-shide/Carbon Ciallach Tha Sgioba na Gàidhlig an-ceartuair a' frithealadh nan coinneamhan uile air-loidhne agus gu bhiortail, mar sin a' lùghdachadh feum air siubhal airson gnothachas.
- 3.5 Cunnart Tha Covid fhathast na chunnart a thaobh a bhith a' libhrigeadh foghlam Gàidhlig sa bhliadhna a tha air thoiseach. Mar a tha an aithisg a' mìneachadh, tha Covid mar-thà air briseadh a thoirt air mar a tha teagasc is ionnsachadh air an libhrigeadh ann an 2020, gu h-àraid ach chan ann a-mhàin a thaobh tràth-ionnsachadh is càram-chloinne (TCC), agus tha seo buailteach buaidh a thoirt air ionnsachadh san ùine-fhada. Thèid sùil a chumail air an t-suidheachadh, agus thèid ceumannan a ghabhail gus seo a mhaothachadh far an urrainnear.
- 3.6 Gàidhlig Tha an aithisg a' neartachadh leasachadh na Gàidhlig taobh a-staigh sgìre Chomhairle na Gàidhealtachd agus a' toirt taic do bhith a' buileachadh Plana na Gàidhlig.

4. Foghlam Thràth-bhliadhnaichean

- 4.1 Tha sgioba Oifigear Taic Foghlam nan Tràth-bhliadhnaichean air bloga TCC Chomhairle na Gàidhealtachd a stiùireadh is ùrachadh le raon de ghoireasan cuspairil gus taic a thoirt do luchd-obrach TCC tron għlasadh-sluagh. Chaith na goireasan air an duilleig seo a chruinneachadh gus taic a thoirt do luchd-obrach fhad 's a tha iad a' libhrigeadh ionnsachadh air-loidhne agus thathar gan dealbh gus an cleachdadh ann an dòighean subailte a dh'fhaodas a bhith air an atharrachadh gus freagairt air feumalachdan shuidheachaidhean fa leth. Chaith an duilleag ùrachadh agus a-nis tha leacag oirre airson FtG far am faighear an goireas 'Cluichidh Sinn Còmhla' aig Bumps to Bairns FtG a chaith a chruthachadh le luchd-obrach thràth-bhliadhnaichean aig Bun-Sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis agus Bun-Sgoil Ghàidhlig Phort Rìgh. Taobh a-staigh a' ghoireis, tha ceangalan gu cothroman ionnsachadh cànan cruthachail air-loidhne agus susbaint YouTube Gàidhlig a tha air a chur suas gach seachdain gu sònraichte airson taic a thoirt do thargaidean leasachadh cànan a tha air am mìneachadh taobh a-staigh an àrd-sheallaidh seo, agus a tha air an cruthachadh le taic bho Oifigear Ionnsachadh is Leasachadh Coimhearsnachd Gàidhlig na Sgìre an Iar. Bheir an goireas seo cothrom do luchd-obrach an taic air-loidhne a neartachadh do theaghlaichean aig a bheil clann aig ire làn-bhogaidh fhad 's a tha iad ag ionnsachadh aig an taigh. Cliog [an seo](#) airson coimhead air a' bhloga.
- 4.2 Airson taic a thoirt do luchd-obrach thràth-bhliadhnaichean len cuid feumalachdan a thaobh an ionnsachadh Proifeiseanta Leantainneach, tha seiseanan trèanaidh Bitesize air-loidhne gu bhith deiseil airson coimhead orra sa Ghearran. Bidh iad a' coimhead gu sònraichte air 'Realising the Ambition' aig Foghlam Alba, làn-bhogadh sa Ghàidhlig tro eòlas-teagaisg cluiche agus mar a bu chòir taic a thoirt do luchd-cleachdaidh gus adhartas ann an leasachadh cànan a leantainn sna tràth-bhliadhnaichean.
- 4.3 Tha seachdainean clàrachaidh do chloinn a' dol gu sgoil-àraich agus Clas 1 air an cur air dòigh agus a' dol air adhart airson an ath sheisean sgoile. Chaith am pròiseas airson sgoilearan a chlàrachadh ann an Clas 1 FtG ùrachadh. Tha a' phriomh dhuilleag

chlàrachaидh a-nis a' toirt seachad an fiosrachaидh a leanas:

“Tha dealas aig Comhairle na Gàidhealtachd do bhith a' toirt seachad spèis cho-ionann dhan Bheurla is dhan Ghàidhlig, seach gu bheil pàirt riatanach aca le chèile ann am beatha na Gàidhealtachd. 'S ann airson an adhbhair sin a thathar ag iarraidh oirbh beachdachadh co-dhiù a tha sibh airson clàrachadh airson Foghlam tron Bheurla no Foghlam tron Ghàidhlig.”

Tha duilleag chlàrachaидh na bun-sgoile cuideachd a' stiùireadh phàrantan uile gu litir bho Nicky Ghrannd, Àrd-Oifigear Gniomhach Foghlaim agus Ionnsachaидh, a' toirt fiosrachadh do theaghlaichean aig ìre thràth mu na buannachdan a tha an lùib FtG agus ag innse far a bheil seo ri fhaotainn anns gach sgìre. Gheibhear an litir seo ann an èarr-ràdh na h-aithisg.

Thathar ag ùrachadh an fiosrachaидh mu FtG air duilleag chlàrachaидh TCC na Comhairle gus taic a thoirt do phàrantan is do luchd-cùraim a tha airson tuilleadh fiosrachaидh fhaighinn.

5. Foghlam tron Ghàidhlig

- 5.1 Tha stuth ionnsachaидh air a chur gach seachdain ris na duilleagan FtG air Hub Ionnsachadh Didseatach Chomhairle na Gàidhealtachd. Is urrainn do sgoilearan is pàrantan uile seo a ruigsinn gus taic a chur ri ionnsachadh aig an taigh. Tha Neach-cuideachaидh nan Stòrasan Gàidhlig air raon gniomhan a chruthachadh – bho faidhlichean PowerPoint airson cuideachadh le fuaimneachadh is le bhith a' togail briathrachas gu raon bhidiothan clàraichte a tha a' tabhann ionnsachadh air-loidhne a dh'faodas sgoilearan a dhèanamh aig astar a fhreagras orra fhèin. Tha mòran thidsearan cuideachd a' ceangal gu na goireasan gus taic a chur ris na gniomhan ionnsachaидh clasa a tha iad fhèin a' tabhann air-loidhne.

Chaidh com-pàirteachasan coimhersnachd Gàidhlig nas fharsainge a chur ris an Hub Didseatach san dàrna dùnadhs-sgoile. Tha FC Sonas an-ceartuair a' tabhann 'Ball-coise Beò' do na sgoiltean FtG uile aig Comhairle na Gàidhealtachd. Tha seiseanan air an sruthadh beò gach seachdain, tro mheadhan na Gàidhlig, agus tha sgoilearan a' faighinn cothrom am faicinn air Google Classroom tro chlasrùm didseatach na sgoile. Tha ìre àrd ùidh air a bhith an lùib an tabhartais seo, le mu 250 sgoilear a-nis clàraichte leis na tidsearan aca. Airson eisimpleir de na goireasan ùra littearrachd a tha rim faotainn air an Hub Didseatach [cliog an seo](#).

- 5.2 Chaidh goireas ùr de dh'aonadan ionnsachaидh eadar-chuspairiel a cho-roinn air Thinglink. Às dèidh do dh'Foghlam Alba agus e-sgoil Thinglink a chur air adhart mar àrd-ùrlar, rinn an t-Oifigear Leasachaидh Cànan 1+2 againn paidhleat air a' ghoireas air an teirm seo. Tha am prògram a' toirt cothrom do chloinn coimhead is cnuasachadh air fiosrachadh sònraichte ann an dòigh nas neo-eisimeiliche agus com-pàirt a ghabhail ann an gniomhan is dùblain, le bhith a' cliogadh putan, agus tha seo a' toirt taic dhaibh ann a bhith a' cleachdadadh na Gàidhlig nuair a tha iad ag ionnsachadh aig an taigh. Tha seo a' neartachadh na h-iomairt 'Cleachdi' a tha Bòrd na Gàidhlig a' cur air adhart. Tha sgoilearan FtG air obrachadh tro aonadan mu shlàinte is mun aimsir o chionn ghoirid, agus às dèidh tuilleadh fhaighinn a-mach mu na tha an lùib obair neach-aimsire, chaidh dùbhlàan a thoirt dhaibh aithris aimsire a chruthachadh is a chlàradh dhaibh' fhèin. Tha dùil ri tuilleadh aonadan a tha ag amas air Cur-seachadan, Biadh & Deoch, Mo Theaghlaich agus cuspairean eile a leigeas leis na sgoilearan fiosrachadh a chruinneachadh agus obair a chruthachadh a' cleachdadadh an cuid Gàidhlig. Airson coimhead air a' ghoireas [cliog an seo](#).

Cuideachd, tha 'Siuthad' – an tachartas leasachadh dreuchdan Gàidhlig FtG a chaidh a chumail air-loidhne le taic bho na sgiobaidhean Foghlaim agus Gàidhlig againn ag obair ann an com-pàirteachas le Leasachadh Sgilean na h-Alba – a-nis ri fhaotainn air-loidhne tro Thinglink. Tha seo a' cruthachadh goireas a bhios na dhileab agus tha e ri fhaotainn do sgoiltean uile a bhios math dh'fhaodte airson togail air na goireasan seo mar phàirt dhen churraicealam A' Leasachadh Sgioba-Obrach Òg aca. Airson coimhead air a' ghoireas [cliog an seo](#).

- 5.3 Tha a' Chomhairle air cur air dòigh gum bi cothrom aig tidsearan FtG air feadh na Gàidhealtachd trèanadh sònraichte FtG a ghabhail os làimh a thaobh Measaidhean Coitcheann Riaghaltas na h-Alba san Fhaoilleach agus sa Ghearran 2021. Bidh an trèanadh ag amas air MCNG (Measaidhean Coitcheann Gàidhlig), a' cleachdadadh dàta gus toraidhean a leasachadh a bharrachd air trèanadh Giglets gus taic a thoirt do sgoilearan le duilgheadasan litearrachd leantainneach. Bidh trèanadh air a dhèanamh air-loidhne agus ann an seiseanan às dèidh na sgoile, mar a dh'iarr buidheann fiosrachaidd FtG airson foghlam.
- 5.4 Anns an t-Samhain, chuir tidsearan àrd-sgoile bho Àrd-Sgoil Phort Rìgh buidheann fiosrachaidd air dòigh airson coinneamh a chumail le Iain lòsaph MacNèill, Àrd Chò-eòlaiche Teagass Foghlaim Oilthigh Dhùn Èideann, agus an Dr Fiona O'Hanlon, Àrd-Òraidiache ann am Foghlam Càinain, gus bruidhinn mu eòlasan-teagaisg agus taic airson duilgheadasan litearrachd leantainneach ann am foghlam coitcheann farsaing agus àrd-ìre ann am foghlam àrd-sgoile. A' leantainn air adhart bhon chòmhradh seo, thathar an dùil trèanadh a chur air dòigh gus taic a thoirt do thidsearan àrd-sgoile agus thathar a' cur phlanaichean air dòigh gus seo a libhrigeadh mar thaic air-loidhne. Thathar cuideachd a' moladh gun urrainn do dh'oileanaich a tha a' gabhail an trèanaidh seo aig Sabhal Mòr Ostaig, an goireas fhaighinn mar phàirt dhen Mheòrachan Thugse le Comhairle na Gàidhealtachd.
- 5.5 Tha Comhairle na Gàidhealtachd air Ceannardan Gàidhlig maireannach a chur an dreuchd o chionn ghoirid airson Bun-Sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis agus Bun-Sgoil Shlèite. Às dèidh an soirbheachais o chionn ghoirid ann a bhith a' toirt fàs air solar FtG, tha Bun-Sgoil Ullapuil air raon-ùghdarrais priomh thidseir airson na Gàidhlig a chruthachadh o chionn ghoirid san structar stiùiridh aca agus air tidsear maireannach a chur an dreuchd. Tha cothroman ceannardais taobh a-staigh nan sgoiltean is nan solaran FtG againn cudromach airson seasmhachd sgioba-obrach thidsearan FtG san àm ri teachd. Tha seo cuideachd a' daingneachadh gealladh na Comhairle a thaobh cothroman dreuchdail ann am FtG mar a thathar a' mìneachadh mar ghnìomh comasachaidd anns a' Phlana Ghàidhlig.

6. Foghlam Luchd-ionnsachaidd na Gàidhlig

- 6.1 Tha Plana na Gàidhlig 3 na Comhairle a' toirt gealladh ro-innleachdail gun àrdaicheadh àireamhan luchd-ionnsachaidd ann an aitreasbhan tro dhòigh-obrach eagarach is sheasmhach. Tha Oifigear 1+2 na Comhairle air a bhith ag obair mar phàirt de sgioba oifigearan leasachaidd agus Sgioba na Gàidhlig aig a' Chomhairle gus an gealladh ro-innleachdail seo a choileanadh.
- 6.2 Chaidh bhidiothan agus gnìomhan fèin-ionnsachaidd a chruthachadh leis an Oifigear Leasachaidd 1+2, gus an urrainn do sgoilearan a' Ghàidhlig ionnsachadh aig an taigh. Tha na h-aonadan seo a' còmhdaich raon chuspairean a tha freagarrach airson nan tràth, ciad agus dàrna irean, agus tha iad a' toirt a' chànan a bhios a dhìth orra do na sgoilearan agus a' toirt seachad gnìomhan a chuidicheas iad gus am briathrachas is na

structaran airson a' chuspair sin ionnsachadh. Tha aonadan ann a tha cuideachd a' toirt chothroman seachad airson ionnsachadh mu chultar na Gàidhlig agus mun t-saoghal Ghàidhlig as fharsainge timcheall orra. Airson coimhead air a' ghoireas [cliog an seo](#).

- 6.3 Rinn Oifigear 1+2 Chomhairle na Gàidhealtachd sgrùdadadh o chionn ghoirid air trèanadh luchd-ionnsachaiddh na Gàidhlig ann an ìrean bun-sgoile agus foghlam coitcheann farsaing, agus chaidh na toraidhean a leanas a cho-roinn:

Trèanadh –

- Bha a' mhòr-chuid a' faireachdainn gum b' fhiach an trèanadh 1+2, gu h-àraig sa Ghàidhlig, far nach robh mòran eòlais idir aig a' mhòr-chuid de thidsearan ro làimh;
- Tha a' mhòr-chuid a' faireachdainn gu bheil an ìrean misneachd air fàs às dèidh trèanadh, a thaobh na thathar a' sùileachadh bhuapa agus mar a bu chòir cànanan a bharrachd a lìbhrigeadh sa chlas;
- Tha an trèanadh a bharrachd a chaidh a thabhan air còrdadh ri tidsearan agus tha iad air a chleachdad, an dùrna cuid mar làithean ùrachaiddh no seiseanan trèanaidh air-loidhne;
- Tha a bhith a' ceangal le co-obraichean bhon Chaidreabhas a Tuath air cothroman trèanaidh a bharrachd a thoirt do thidsearan, a thaobh togail càin agus eòlas-teagaisg;
- Airson cion seiseanan trèanaidh a leasachadh agus gus dèanamh cinnteach à seasmhachd, tha aonadan fèin-ionnsachaiddh air-loidhne air an leasachadh le Oifigear Leasachaiddh 1+2 na Gàidhealtachd, a-nis rim faotainn do thidsearan gus an urrainn dhaibh leantainn air adhart ag ionnsachadh na Gàidhlig aig an astar fhèin. Airson coimhead air a' ghoireas [cliog an seo](#)

Goireasan –

- Tha a bhith a' dèanamh cinnteach gu bheil goireasan Go!Gaelic agus goireasan ùra eile rim faotainn tro cheanganan-lìn air a bhith buannachdail agus tha e furasta do thidsearan measgachadh de ghnìomhan ionnsachaiddh a lorg is a lìbhrigeadh;
- Thèid an ùrachadh mar as urrainnear agus le tuilleadh taic bhon lìonra thidsearan FLG (GLEANS) a chaidh a stèidheachadh o chionn ghoirid agus a tha ag amas air goireasan Gàidhlig 1+2 a cho-roinn air feadh na h-Alba;
- Tha a bhith a' dèanamh feum de leasachaidhean ùra teicneòlais, a leithid aplacaidean clàraidh agus geamaichean air-loidhne, a' toirt seachad dòighean eadar-dhealaichte do sgoilearan gus cànanan ionnsachadh, an dùrna cuid anns an sgoil no aig an taigh;
- Tha a bhith a' ceangal le co-obraichean sa Chaidreabhas a Tuath air ciallachadh gun urrainnear goireasan a cho-roinn thar ùghdarrasan agus bheir seo roghainn nas fharsainge seachad.

- 6.4 Tha toraidhean suirbhidh Riaghaltas na h-Alba agus geàrr-chunntas de dh'fhiösachadh mun dàta airson foghlam bun-sgoile agus foghlam coitcheann farsaing àrd-sgoile 1+2 Gàidhlig air an toirt seachad ann an Eàrr-ràdhan 1 agus 2.

Chaidh an suirbhidh a dhèanamh ann an 2019 le amas measadh a dhèanamh air adhartas làithreach ann a bhith a' buileachadh dòigh-obrach 1+2 a thaobh ionnsachadh càin ann an sgoiltean na h-Alba, a thòisich ann an 2017. Air sàillibh

a' ghalair mhòr-sgaoilte, cha robh e comasach suirbhidh eile a dhèanamh ann an 2020. Ann an 2019, b' e an reata tillidh airson bun-sgoiltean 149 a-mach à 171. B' e an reata tillidh airson àrd-sgoiltean 29 a-mach à 29 sgoil.

	Toraidhean Nàiseanta	Toraidhean na Gàidhealtachd
Ceudad de bhun-sgoiltean a tha a' toirt seachad làn-chòir de C2	88%	89%
Ceudad de bhun-sgoiltean a tha a' toirt seachad làn-chòir de C3	48%	55%
Ceudad de dh'àrd-sgoiltean a tha a' toirt seachad làn-chòir de C2	70%	48%
Ceudad de dh'àrd-sgoiltean a tha a' toirt seachad làn-chòir de C3	83%	66%

Ann a bhith a' sgrùdadadh adhbharan nan toraidhean a bha a rèir coltais na bu truaighe ann an àrd-sgoiltean na Gàidhealtachd an coimeas ris na toraidhean nàiseanta, bha oifigearan leasachaiddh 1+2 na Gàidhealtachd dhen bheachd gum faodadh neo-chunbhalachdan a bhith san dòigh san robh an dàta air a chur a-steach gu nàiseanta. Anns a' Ghàidhealtachd, far an robh àrd-sgoiltean a' tabhann cànan C2 agus/no C3, agus mura robh iad fhathast gu tur a' leantainn stiùiridhean làithreach Foghlam Alba, bha na sgoiltean a' clàradh nach robh iad a' toirt seachad làn-chòir. Aig àm an t-suirlbidh (2018/19), bha àrd-sgoiltean fhathast a' gleusadh an cleachdaidh a thaobh mar a bha iad a' libhrigeadh 1+2 agus bha aca ri diofar dhoighean fheuchainn a thaobh mar a b' urrainn dhaibh an tabhann, le aire do nithean a leithid clàran-ama, sgioba-obrach, buidseatan is eile. Bhon uair sin, tha àrd-sgoiltean air an cleachdadadh atharrachadh a thaobh a bhith a' libhrigeadh 1+2 agus tha seo air an toirt nas fhaisge air stiùiridhean is dùilean làithreach. Thathar an dùil nach robh an cleachdadadh seo math dh'fhaodte air a leantainn taobh a-staigh ùghdarrasan eile, far am faodadh sgoiltean a bhith clàraichte mar gun robh iad a' toirt seachad làn-chòir, ged nach biodh an libhrigeadh fhèin air coinneachadh ris na stiùiridhean làithreach.

7. Acadamaidh Bhiortail na Gàidhealtachd

- 7.1 A rèir gealladh na Gàidhealtachd do bhith a' toirt seachad seirbheis chothromach thar an ùghdarrais, tha oifigearan foghlaim air coinneachadh gus bruidhinn mu thairgse Acadamaidh Bhiortail na Gàidhealtachd airson FtG agus FLG.
- 7.2 A rèir modail Acadamaidh Bhiortail na Gàidhealtachd, tha oifigearan foghlaim a' moladh eacarsaich measadh-comais airson obrachadh ann an com-pàirteachas le sgoiltean agus sgrùdadadh a dhèanamh air mar a dh'fhaodadh taic a bhith air a thoirt do dh'foghlam Gàidhlig mar phàirt dhen Acadamaidh.
- 7.3 Bidh an eacarsaich measadh-comais cuideachd ag ath-sgrùdadadh co-dhiù a bhios no nach bi e comasach lìonraidhean a thogail eadar solaran FtG agus FLG àrd-sgoile, gus am bi cothrom cho math 's a ghabhas aig sgoilearan air cuspairean san àrd-ìre. Nuair a thathar a' beachdachadh air coimhearsnachd na Gàidhlig do sgoilearan san àrd-sgoil, tha modailean airson ionnsachadh air-loidhne air atharrachadh gu mòr air sgàth a' gluasadid gu ionnsachadh air-loidhne tro àm nan dùnaidhean-sgoile. Tha seo air misneachd a mheudachadh a thaobh mar a dh'fhaodas ionnsachadh air-loidhne fior

mhath a bhith air a thabhannt ma tha cothrom ann teicneòlas freagarrach a chleachdad. Faodaidh seo cur ris an dòigh anns an tog sinn ar coimhearsnachd sgoilearan Gàidhlig. Tha cothroman ann sgrùdadh a dhèanamh air dòighean gus ionnsachadh a ruigsinn is a neartachadh, taobh a-muigh gniomhan an t-seòmair-theagaisg, tro choimhearsnachdan air-loidhne, agus tha cothroman nas fharsainge ann a' Ghàidhlig a chleachdad taobh a-muigh àrainneachd an t-seòmair-theagaisg.

- 7.4 'S e pàirt riatanach is bhunaiteach de phròiseas a' ghnìomh seo, gum bi fòcas air guth an sgoileir fhèin. Bidh com-pàirteachas le sgoilearan – mar phàirt dhen chlàr-ghnothaich chumhachdachaidd nàiseanta a tha air a chur air adhart le Foghlam Alba – na phòrmh phàirt dhen eacarsaich measadh-comais gus beachdan a chruinneachadh mu na h-ìrean eadar-ghluasaid taobh a-staigh foghlam Gàidhlig san àrd-sgoil.

8 Lèirsinn Chomhairle na Gàidhealtachd airson Foghlam Gàidhlig

- 8.1 Tha sgioba ceannardais ro-innleachdail Chomhairle na Gàidhealtachd fhathast a' coinneachadh agus a' conaltradh gu cunbalach le prìomh bhuidhnean-obrach is chom-pàrtichean, a rèir prìomhachasan Plana na Gàidhlig air foghlam Gàidhlig. Tha an clàr a leanas a' toirt seachad cùl-fhiosrachadh mu thargaidean làithreach gus àireamhan sgoilearan àrdachadh an dà chuid ann am FtG agus FLG.

Bliadhna	Sgoilearan Sgoil-àraich/ Ionadan Com-pàirteach FtG	Sgoilearan Bun-sgoile FtG	Sgoilearan Àrd-sgoile Fileanta sa Ghàidhlig	Sgoilearan Àrd-sgoile Cuspairean tron Ghàidhlig	Sgoilearan Àrd-sgoile Luchd-ionnsachaidh Gàidhlig
2016-17	264	896	343	265	1829
2017-18	287 Suas 8.01%	923 Suas 2.93%	341 Sìos 0.59%	259 Sìos 2.32%	2012 Suas 9.10%
2018-19	307 Suas 6.51%	963 Suas 4.15%	373 Suas 8.58%	282 Suas 8.16%	1887 Sìos 6.62%
2019-20	320 Suas 4.06%	1034 Suas 6.87%	388 Suas 3.87%	261 Sìos 8.05%	2131 Suas 11.45%
2020-21	283 Sìos 13.07%	1058 Suas 2.27%	414 Suas 6.28%	286 Suas 8.74%	2208 Suas 3.49%

Tha mion-sgrùdadh de dhàta àireamh nan sgoilearan a' sealltainn nan ceudadan tionalach airson ùine a' Phlana Ghàidhlig làithrich eadar seiseanan bliadhnaichean-sgoile 2017/18 gu 2020/21.

Tràth-ionnsachadh is càram-chloinne – àrdachadh 5.51%

Bun-sgoil – àrdachadh 16.22%

Fileantaich Gàidhlig àrd-sgoile – àrdachadh 18.14%

FtG àrd-sgoile – àrdachadh 6.53%

FLG àrd-sgoile – àrdachadh 17.42%

Thatar a' toirt fa-near dhan lùghdachadh ann an àireamhan TCC 2020–21 agus thatar a' cumail chòmhraidhean mu na h-adhbharan airson seo. Math dh'fhaodte gur ann air sàillibh a' bhrisidh a thàinig air an ìre làn-bhogaidh tro dhùnaidhean-sgoile ri linn a' ghlasaiddh. Bho chòmhraidhean nas fharsainge le ùighdarrasan eile, 's e claonadh nàiseanta a tha seo air a chruthachadh air sàillibh beàrn misneachd do chuid de theaghlaichean nuair a thatar a' beachdachadh air Foghlam tron Ghàidhlig. Tha dùblain an lùib ìrean com-pàirteachaidh tro ionnsachadh air-loidhne do sgoilearan nas òige far an urrainn dhaibh eòlas a chur air a' Ghàidhlig, eadar-obrachadh len co-aoisean is len tidsearan agus a' Ghàidhlig a chleachdad leotha.

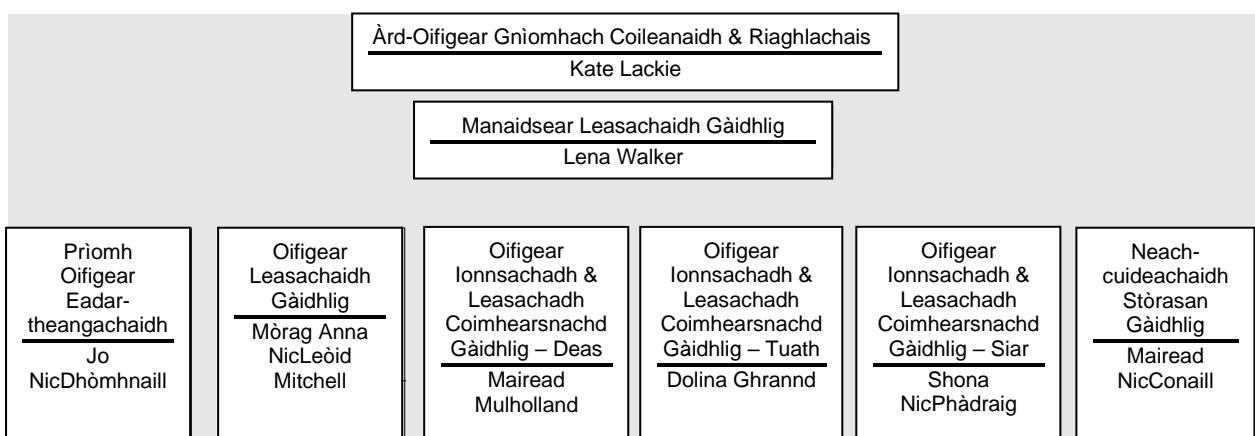
- 8.2 Tha Sgioba na Gàidhlig aig Comhairle na Gàidhealtachd air tagradh a chur a-steach gu Riaghaltas na h-Alba airson maoineachadh Tabhartas Sònraichte na Gàidhlig airson FtG agus thathar a' feitheamh tuilleadh fiosrachaidh mu shònachadh na bliadhna seo. Tha trì cinn phròiseict farsaing a' buntainn ri foghlam Gàidhlig air am mìneachadh san iarrtas:

Pròiseact 1 – Planadh, Buileachadh Poileasaидh agus Goireasan Gàidhlig

Pròiseact 2 – A' Ghàidhlig san Dachaigh agus sa Choimhairsnachd – Pròiseactan Ionnsachaидh & Leasachaيدh a' gabhail a-steach 0–3

Pròiseact 3 – A' Ghàidhlig ann an Tràth-ionnsachadh is Cùram-chloinne agus Foghlam Bun-sgoile is Àrd-sgoile

- 8.3 Tha structar taic Sgioba na Gàidhlig airson a bhith a' buileachadh Plana na Gàidhlig agus leasachadh foghlaim Ghàidhlig thar na Gàidhealtachd air a shealltann gu h-ìosal:

Tha raon-ùghdarrais plana-obrach Manaidsear Leasachaيدh na Gàidhlig a' ceangal ri Ceannard Ro-innleachdail Sgioba an Foghlaim airson Bun-sgoil agus TCC, Annika Jansson, gus taic a thoirt do dh'obair sruth-obrach FtG agus leasachaidhean curraicealaibh nas fharsainge gus dèanamh cinnteach gu bheil geallaidean Plana na Gàidhlig air an coileanadh airson foghlam Gàidhlig.

Taobh a-staigh Sgioba an Foghlaim, tha raon-ùghdarrais aig Ruairidh MacAoidh, Oifigear Leasachaيدh 1+2 airson na Gàidhlig mar nuadh-chànan bho P1 gu deireadh ìre an foghlaim choitchinn fharsaing aig AS3. Tha raon-ùghdarrais aig Ashley Bartlett, Oifigear Taic Foghlam Thràth-bhliadhnaichean airson Sgìre a' Mheadhain, airson barantachd càileachd agus obrachadh com-pàirteach ann an sgoiltean-àraich FtG.

Tha Sgeama Tabhartas Sònraichte na Gàidhlig a' còmhdaidh gach raon de dh'foghlam Gàidhlig bho ro-sgoil, bun-sgoil, àrd-sgoil, gu foghlam inbheach. Tha structar Sgioba na Gàidhlig a' toirt taic do phrìomhachasan Chomhairle na Gàidhealtachd airson nan raointean seo air fad, a' leantainn nan targaidean a tha air am mìneachadh ann am Plana na Gàidhlig. Tha pròiseactan le toraidhean a thathar a' moladh gus taic a chur ri amasan Plana Gàidhlig na Comhairle air am mìneachadh mar phàirt de thagrachd Tabhartas Sònraichte na Gàidhlig.

- 8.4 Tha an lèirsinn a thaobh FtG mar a thathar a' mìneachadh anns a' Phlana Ghàidhlig:

'3.2. Gealladh Ro-innleachdail – Gun dèanar cinnteach gu bheil foghlam Gàidhlig air fhighe a-steach do Leasachaيدh Càileachd Foghlaim Ro-innleachdail Chomhairle na Gàidhealtachd.'

Tha seo air a shealltainn ann am ‘Plana Foghlaim agus Ionnsachaidh’ airson 2021, a chaidh a chruthachadh tro cho-obrachadh le oifigearan foghlaim agus a bha air a stiùireadh le sgioba ceannardas ro-innleachdail na Comhairle. Tha am ‘Plana Foghlaim agus Ionnsachaidh’ seo aig Comhairle na Gàidhealtachd a-nis fo chom-pàirteachas luchd-ùidh a’ cleachdadadh dòigh-obrach nam Buidhnean Sgoiltean Co-cheangailte. Thathar a’ beachdachadh air foghlam Gàidhlig mar phàirt de na toraidhean geàrr-ùine is fad-ùine as farsainge sa phlana-ghniomha le iomradh air priomhachasan is priomh thoraidhean coileanaidh an fhoghlaim Ghàidhlig bho Phlana na Gàidhlig 3.

- 8.5 Chaidh ath-sgrùdadadh de lèirsinn agus ro-innleachd Gàidhlig na Comhairle a thòiseachadh cuideachd o chionn ghoirid. Tha obair thùsail a’ dol air adhart gus raon-ùghdarrais an ath-sgrùdaidh seo a dhearbhadh agus bidh cothroman aig Buill Chomataidh na Gàidhlig cur ris a seo gu buileach tro bhùithtean-obrach.
- 8.6 Feumaidh an Lèirsinn a bhith àrd-amasach agus seasmhach, a’ togail air gach iomadh cothrom a th’ ann gus obrachadh le com-pàirtichean gu h-ionadail is gu nàiseanta airson foghlam, cànan is cultar na Gàidhlig a leudachadh anns a’ Ghàidhealtachd. Tha am pailteas meud-comais ann aig ire TICC, bun-sgoile is àrd-sgoile airson togail air an t-soirbheachas againn mar an solarache ùghdarrais ionadail as moth a thaobh na Gàidhlig ann an Alba. A bharrachd air a bhith a’ meudachadh FtG TCC agus bun-sgoile agus solar càinain, bidh an t-ath-sgrùdadadh a’ coimhead air na ghabhas dèanamh gus a’ Ghàidhlig a leudachadh aig ire àrd-sgoile agus a’ sgrùdadadh roghainnean airson campus 3–18 a leasachadh ann an Inbhir Nis. Tha com-pàirteachadh le Oilthigh na Gaidhealtachd is nan Eilean, Bòrd na Gàidhlig agus Riaghaltas na h-Alba a’ leantainn air adhart.
- 8.7 Airson dèanamh cinnteach gum bi adhartas ann, tha e riatanach gun tèid goireasan seasmhach a chomharrachadh agus tha sin a’ ciallachadh gum bi cothrom ann an dà chuid air maoineachadh calpa is teachd-a-steach; susbaint is roghainn curraicealaim is tar-churraicealaim de chàileachd àrd; agus solar earbsach thidsearan. Chan urrainnear seo a choileanadh ach tro dhòigh-obrach cheangailte is chom-pàirteach. Bidh sinn ag obair thar grunn raointean-ùghdarrais Àrd-Oifigearan Gniomhach gus sgrùdadadh a dhèanamh air cothroman gus cànan is cultar na Gàidhlig fhàs air feadh na Gàidhealtachd agus coimhearsnachdan a neartachadh gus àiteachan a chomharrachadh far an urrainn do gach neach a’ Ghàidhlig a cleachdadadh. Bidh sinn a’ com-pàirteachadh le priomh luchd-ùidh, a’ gabhail a-steach clann is daoine òga, tidsearan, buidhnean phàrant, Riaghaltas na h-Alba, buidhnean Gàidhlig agus na com-pàrtichean againn san roinn phoblaich, agus a’ cleachdadadh dòigh-obrach a tha air a stiùireadh leis a’ coimhearsnachd. Tha e riatanach gum bi e na phriomh amas maoineachadh a bharrachd fhaighinn bhon taobh a-muigh gus na h-àrd-amasan seo a choileanadh. Thèid cunntas mu adhartas an ath-sgrùdaidh a thoirt chun na h-ath choinneimh aig Comataidh na Gàidhlig.

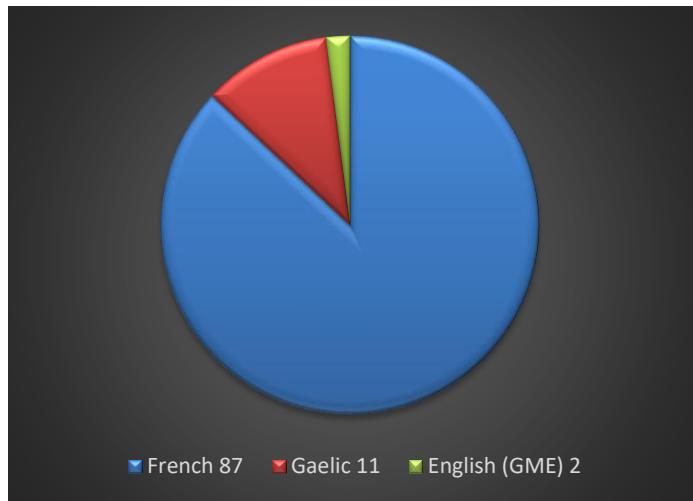
Ainmeachadh: Manaidsear Leasachaidh na Gàidhlig

Ceann-latha: 3 Gearran 2021

Ughdar: Lena Walker, Manaidsear Leasachaidh na Gàidhlig

Ruairidh MacAoidh, Oifigear Leasachaidh Foghlam Gàidhlig 1+2 Chànan

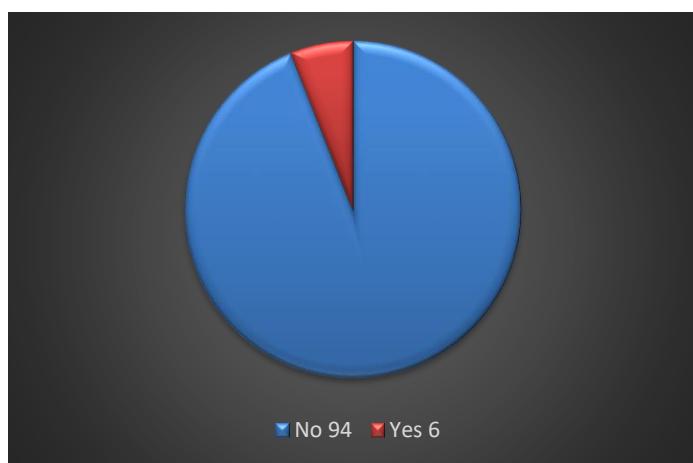
L2 Language Choice

Are you providing full L2 entitlement?

Are you delivering more than one language as L2?

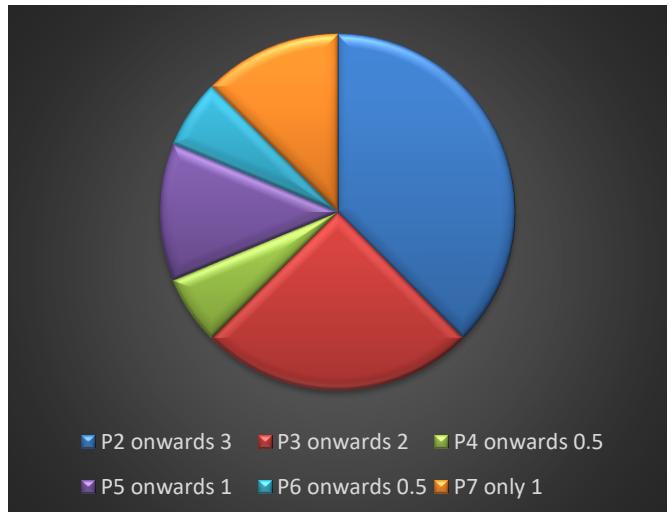
How is L2 delivered?

Reasons for not providing full entitlement?

What stage are you providing it from?

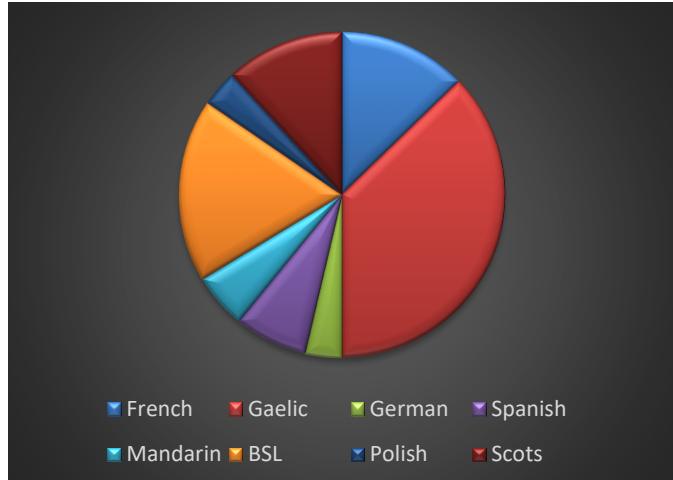

L3

Are you providing full L3 entitlement?

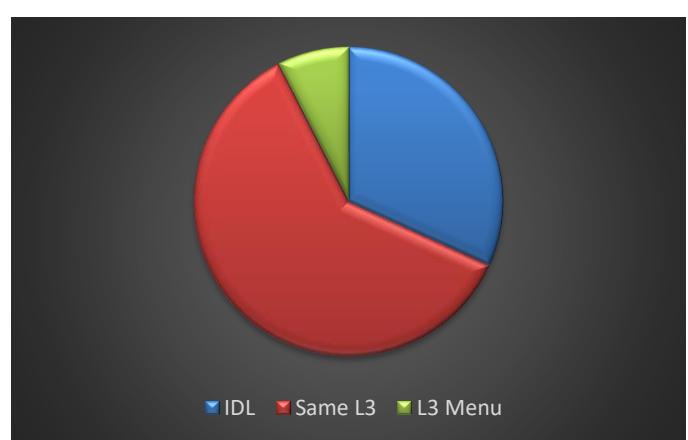
What languages are being delivered as L3?

How is L3 delivered?

How will you timetable L3?

Reasons for not providing full entitlement?

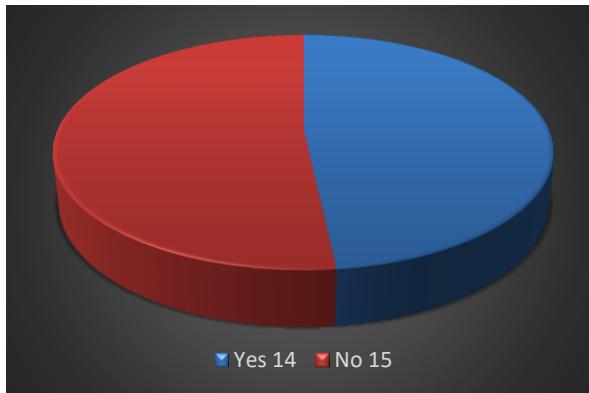

Scottish Government Survey 2018/19						
L2 Survey						
What language as L2?	French – 87%	Gaelic 11%	English (GME) – 2%			
Providing full entitlement?	Yes – 89%	No – 11%				
Delivering more than 1 language as L2?	No – 94%	Yes – 6%				
How is L2 delivered?	Class T embeds – 91%	Internal Specialist – 10%	External Specialist - 3%	Team Ts embed – 14%		
Reasons for not providing full entitlement?	Competing priorities – 9%	Ts not trained – 9%	T confidence – 7%	T movement – 5%	T skills – 4%	
Those not providing full entitlement – what stage are you providing it from?	P2 onwards – 3%	P3 onwards – 2%	P4 onwards – 0.5%	P5 onwards – 1%	P6 onwards – 0.5%	P7 only – 1%

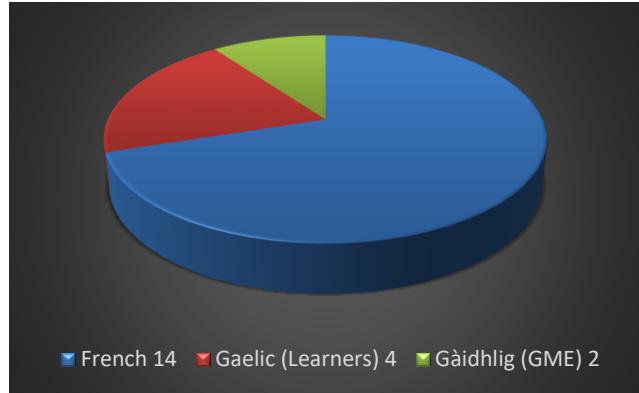
Scottish Government Survey 2018/19								
L3 Survey								
Providing full entitlement?	Yes – 55%	No – 45%						
L3 languages chosen	French – 14%	Gaelic – 41%	German – 4%	Spanish – 8%	Mandarin – 6%	BSL – 20%	Polish – 4%	Scots – 13%
How is L3 delivered?	Class T embeds – 65%	Internal Specialist – 17%	External Specialist - 17%	Team Ts embed – 16%				
How will you timetable L3?	IDL – 34%	Same L3 language – 65%	Menu of L3 languages – 8%					
Reasons for not providing full entitlement?	Competing priorities – 26%	Ts not trained – 30%	T confidence – 18%	T movement – 8%	T skills – 16%			
Those not providing full entitlement – what stage are you providing it from?	P5 only – 4%	P5 onwards – 16%	P6 only – 1%	P6 onwards – 4%	P7 only – 6%	Not providing from any stage – 20%		

Secondary ScotGov Survey 2018/19 – L2

Do you provide full L2 entitlement?

What language are you providing full entitlement?

What reasons are given for not providing full entitlement?

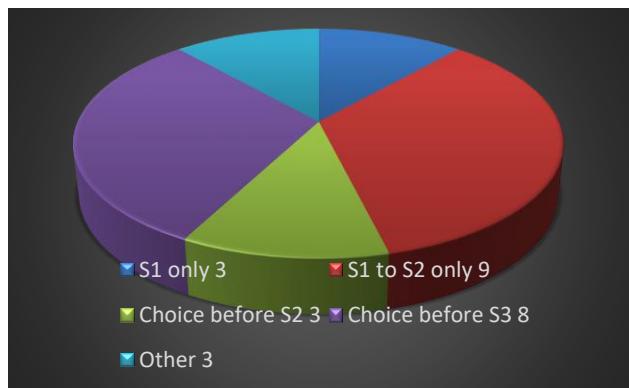
To summarise - Promotion of language diversity by offering different languages either in a compulsory way or by offering pupils the chance to choose the L2 at some point in the BGE, or switch the L2 for the L3. In some schools languages are not compulsory in S3. [Here are some of the details:](#)

- In S3, from December onwards, L3 is provided at the expense of L2.
- Pupils choose between Gaelic and French going into S3 and they then receive more contact time with the language they have chosen. This should assist with the numbers picking a language at Senior Phase.
- French is only an option and is not in any of the main columns unlike every other subject in the school.
- Pupil choice of language for the S3 year leads to a slightly better uptake for S4 onward. The other beneficial effect is increased motivation for language learning (evidenced by pupils survey).

How are they providing L2 then?

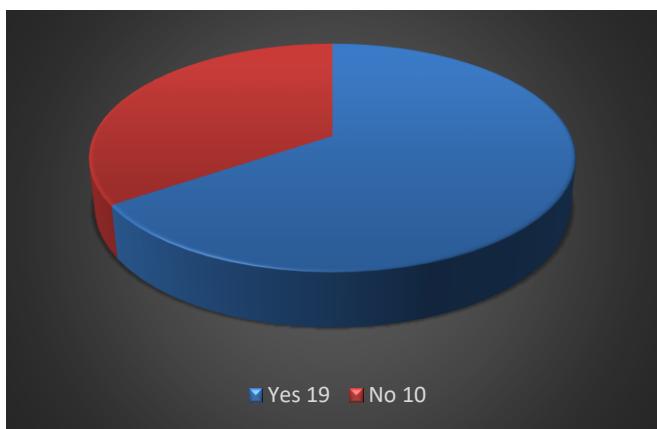
If you indicated 'Other' please tell us how these schools are providing L2 in S1-S3.

- Languages are compulsory in S1-3 and in some schools there is more than 1 language on offer. There is a choice of the L2 language at some point in the BGE. It could be before starting S1, at the end of S1 or the end of S2. The L2 may not be continued throughout the BGE as pupils can choose to study the L3 studied in S1-2 instead of the L2, or they can pick up an entirely new language.
- Languages are compulsory in S1-3. Pupils do the same L2 for S1, S2 and Aug-Dec in S3, and then start a L3 and study this from Dec-June (instead of the L2) and the language choice is decided by the teacher.
- A Language is optional in S3 but if pupils choose a language they continue the same L2.
- A Language is optional in S3 but those who do not take it are given a mandatory 12 week Masterclass in learning a new language (Spanish or Mandarin) or in another school they have to do the Languages for Life and Word Award and do 1 element in the dropped language.

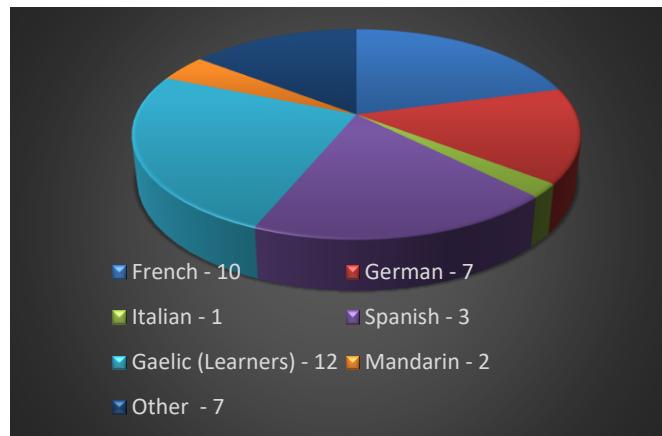

Secondary ScotGov Survey 2018/19 – L3

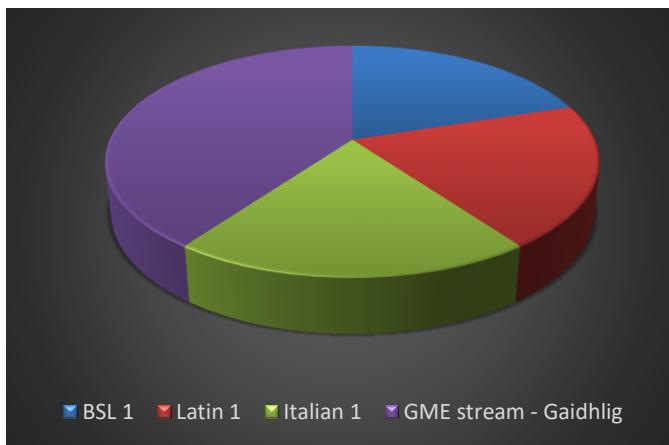
Are you providing L3?

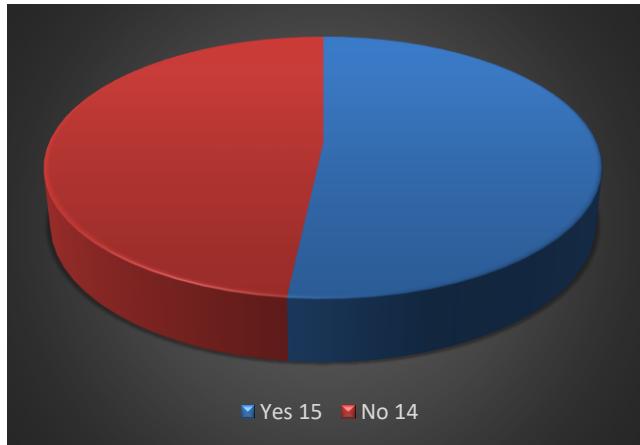
What languages?

Breakdown of Other from prev Q

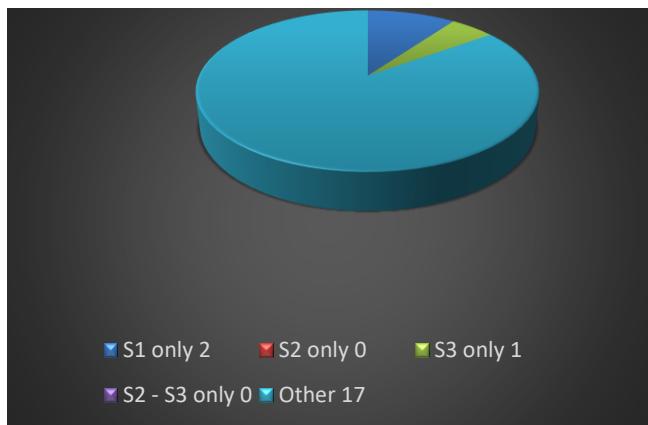
Do you provide more than 1 language as L3?

Reasons for not providing an L3?

From what stage do you provide an L3?

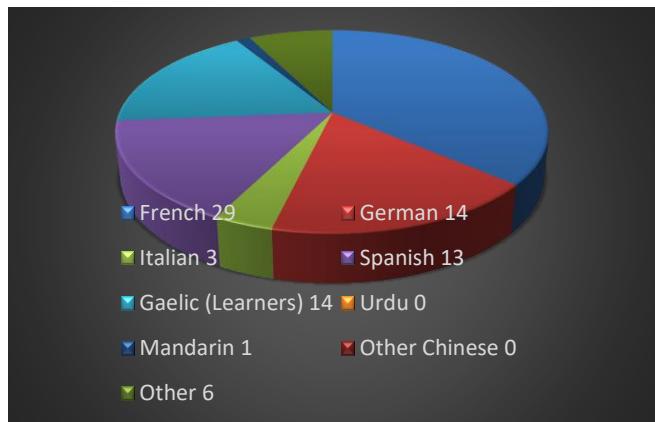

27) If you indicated 'Other' please tell us the other reasons why these schools are not providing an L3.

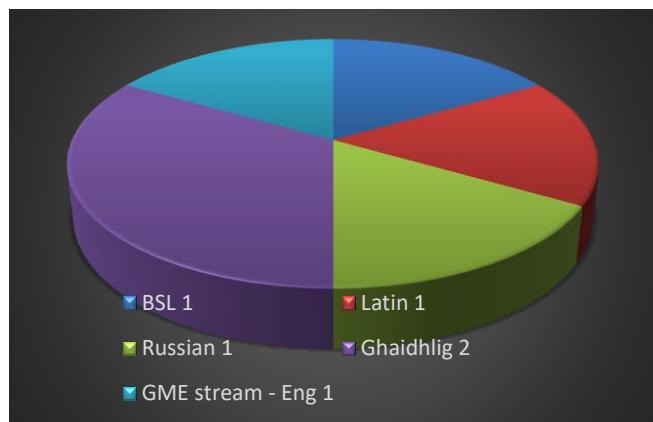
Won't timetable L3 at the expense of L2.
Embedding L2 first.

Secondary ScotGov Survey 2018/19 – Senior Phase

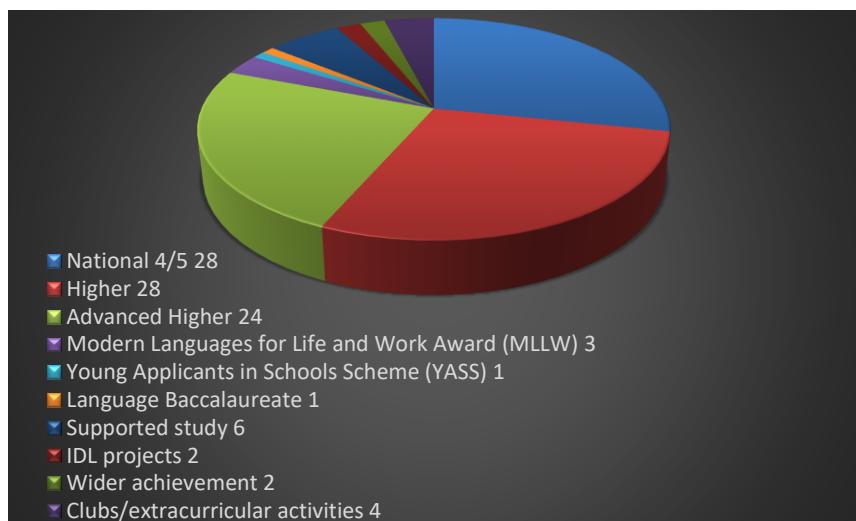
What languages are offered at Senior Phase?

Breakdown of other

What are the different opportunities available to Senior Pupils for learning languages?

Transition Procedure Cont'd -

- Currently working with a primary colleague to ensure no overlap of topics covered. She is working with other primary colleagues in the ASG. Will all meet up at some point so on.
- SPECIALISTS IN PRIMARIES.
- It is not easy. However, 4 members of the department are currently involved in teaching languages in 4 primaries to cover CCR.
- If funding for mileage is withdrawn this becomes impossible in a remote area
- I can do statements from each pupil in primary, I meet with the ASG heads once a year during their ASG meeting. Posters provided by each pupil covering what they have done.
- My colleague is a language ambassador and deals with transition. He has just started this year but he is working hard to make sure all primaries deliver the same topics.
- Due to the ASG context (7 primaries), we do not feel that transition for ML is successful- we have tried to have meaningful contact with primaries but it has proved unsustainable. We have to do a revision unit for the first term of S1 to have a levelled playing field. meetings with ASG staff and visits to primaries
- We are a 3-18 school. This is currently an implementation year, so secondary staff have produced materials and we are currently delivering them in the primary classes, but with a view to primary staff taking over from next session.

Please ask for:

Nicky Grant

Direct Dial:

[REDACTED]

E-mail:

gaelic@highland.gov.uk

Your Ref:

Our Ref:

LW/MSM

Date:

6 January 2021

Dear Parent/Carer,

**Would you like your child to be bilingual?
Choose Gaelic Medium Education in the Highlands!**

At this time, you will be preparing to enrol your child to start school in August 2021. Enrolment for Primary 1 commences on Monday 25 January and concludes on Friday 29 January 2021. I would like to take the opportunity to advise you that Highland Council offers the benefits of bilingualism through Gaelic Medium Education at primary schools across the authority. The list of schools where Gaelic Medium Education is available is detailed below.

Languages are central to our cultural heritage and identity. To protect and promote the use of Gaelic, Highland Council commits to giving equal respect to Gaelic, alongside English. This is delivered on the basis that both languages are essential components of Highland life and recognises the educational, artistic, cultural, social and economic importance of Gaelic. This approach is underpinned by the twenty Highland primary schools that provide Gaelic Medium Education, which is essential to supporting our diverse and inclusive community.

The option of choosing the bilingual route is open to you, even if your child has not attended a Gaelic Medium Nursery. The Head Teacher of your local school, which provides Gaelic Medium Education, will be able to give you more information. They can arrange for you to speak with school staff, should this be of help to you. A bilingual information pack, '**Fios is Freagairt**', outlining the benefits of bilingual education and providing information on Gaelic Medium Education can be accessed at the following website: www.parant.org.uk/pdfs/fisf.pdf

If considering Gaelic Medium Education, you may find it useful to watch the video, '**Fàs Foghlaim**', which helps to explain the benefits of bilingualism through Gaelic Medium Education. One contributor, Professor Antonella Sorace, University of Edinburgh gives an insight into how young children can pick up languages quickly and the skills a person can gain from learning more than one language. This video can be viewed at: www.highland.gov.uk/gaelic

Highland Council has been providing Gaelic Medium Education for over 30 years; I hope you take this opportunity to consider the benefits of Gaelic Medium Education. I wish your child every success on their learning journey.

Yours sincerely

[REDACTED]

Nicky Grant
ECO Education & Learning

Faighnichibh airson:	Nicky Ghrannnd
Loidhne Dhìreach:	[REDACTED]
Post-d:	[REDACTED] gaelic@highland.gov.uk
Ur n-Àireamh-fiosrachaидh:	
Ar n-Àireamh-fiosrachaидh:	LW/MSM
Ceann-latha:	5 Faoilleach 2021

A Phàrant/Neach-cùraim Chòir,

**Am bu toil leibh gum biodh ur pàiste dà-chànanach?
Taghaibh Foghlam tron Ghàidhlig sa Ghàidhealtachd!**

Aig an àm seo, bidh sibh ag ullachadh gus ur pàiste a chlàradh airson töiseachadh san sgoil san Lùnastal 2021. Bidh clàradh airson Clas 1 a' töiseachadh air Diluain 25 Faoilleach agus a' criochnachadh air Dìhaoine 29 Faoilleach 2021. Bu mhath leam an cothrom a ghabhail gus innse dhuibh gu bheil sgoiltean air feadh sgire na Gaidhealtachd far a bheil Foghlam tron Ghàidhlig ri fhaighinn.

Tha cànanan aig teas-meadhan ar dualchais chultarail agus ar dearbh-aithne. Gus cleachdad na Ghàidhlig a dhòn is a bhrosnachadh, tha Comhairle na Gàidhealtachd a' gealltann gun toir i co-ionannachd spèis dhan Ghàidhlig, ri taobh na Beurla. Tha seo air a libhrigeadh air stèidh gu bheil an dà chànan nam pàirtean riatanach de bheatha na Gàidhealtachd agus ag aithneachadh gu bheil a' Ghàidhlig cudromach a thaobh foghlaim, ealain, cultair, agus nithean sòisealta is eaonamach. Tha an dòigh-obrach seo air a daingneachadh tron fhichead sgoil sa Ghàidhealtachd a tha a' tabhann Foghlam tron Ghàidhlig, agus tha seo riatanach do bhith a' toirt taic dhan choimhairsachd eadar-mheasgte agus in-ghabhaltach againn.

Tha an roghainn a thaobh a bhith a' taghadh na slighe dà-chànanach fosgailte dhuibh, fiù 's ged nach biodh ur pàiste air a dhol gu Sgoil-àraich le Foghlam tron Ghàidhlig. Faodaidh Ceannard na sgoile ionadail agaibh, a tha a' tabhann Foghlam tron Ghàidhlig, tuilleadh fiosrachaидh a thoirt dhuibh. Ma tha sibh airson bruidhinn ri luchd-obrach na sgoile, is urrainn dhan Cheannard sin a chur air dòigh ma thogras sibh. Faodaidh sibh pasgan fiosrachaيدh dà-chànanach, '**Fios is Freagairt**', a lorg air loidhne www.parant.org.uk/pdfs/fisf.pdf.

Ma tha sibh a' beachdachadh air Foghlam tron Ghàidhlig, 's dòcha gum bi e feumail dhuibh coimhead air a' bhidio '**Fàs Foghlaim**', a tha a' mìneachadh nam buannachdan a tha an lùib dà-chànanais tro Foghlam tron Ghàidhlig. Tha aon neach-labhairt, an t-Ollamh Antonella Sorace bho Oilthigh Dhùn Èideann, a' breithneachadh air mar as urrainn do chloinn òga cànanan a thogail gu luath agus na sgilean a dh'fhaodas neach a thogail bho bhith ag ionnsachadh barrachd air aon chànan. Faodar am bhidio fhaicinn aig: www.highland.gov.uk/gaelic

Tha Comhairle na Gàidhealtachd air a bhith a' solarachadh Foghlam tron Ghàidhlig airson còrr is 30 bliadhna. Tha mi an dòchas gun gabh sibh an cothrom seo gus smaoineachadh air buannachdan Foghlam tron Ghàidhlig. Tha mi a' guidhe gach soirbheachas dhan phàiste agaibh air an t-slighe ionnsachaидh aca.

Le deagh dhùrachd,

Nicky Grant
ECO Cùram & Ionnsachadh

Bilingualism and Gaelic Medium Education

Dà-chànanas agus Foghlam tron Ghàidhlig

Gaelic Medium Education is acknowledged through practice and research as a way of ensuring that children learn to speak Gaelic and reap the benefits of being bilingual from an early age. It is available to children from both Gaelic and non-Gaelic speaking homes. Enrolment to Gaelic Medium Education can take place at Primary 1 stage and in some circumstances at Primary 2, or thereafter, between Gaelic medium primary schools/departments. The Highland Council is a leading Local Authority and amongst the largest providers of Gaelic Medium Education nationally. Gaelic Medium Education represents one of the best means of reversing the decline of Gaelic in the Highlands, especially if it is supported by opportunities for young people to use Gaelic in the home and community. The Council is committed to continuing to develop Gaelic Medium Education in pre-school and primary schools, as well as expanding Gaelic Medium Education in the secondary sector. The benefits of Gaelic Medium Education and bilingualism are highlighted in the video, 'Fàs Foghlaim', www.highland.gov.uk/gaelic

Gaelic Medium Education is provided in 20 primary schools across the Council area (detailed below). We also continue to develop Gaelic Learning through English Medium Education, through the provision of a Primary Language Learning programme. Gaelic Medium subject teaching and Gaelic language courses, for both fluent speakers and/or learners are offered in a total of 20 secondary schools. The Gaelic Medium Education map on our website (www.highland.gov.uk/info/878/schools/18/gaelic_medium_education) provides information regarding all provision across the Highlands. In addition, we also provide support for parents and other learners in communities through a coordinated system of adult tuition, including a progressive tuition plan.

If you would like further information on Gaelic, contact your Area Care and Learning Office or e-mail: gaelic@highland.gov.uk

Acharacle Primary School
Broadford Primary School
Bun-Sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis
Bun-Sgoil Ghàidhlig Loch Abar
Bun-Sgoil Shlèite
Bun-Sgoil Ghàidhlig Phort Rìgh
Craighill Primary School

Dingwall Primary School
Dunvegan Primary School
Gairloch Primary School
Glenurquhart Primary School
Kilmuir Primary School
Lochcarron Primary School
Mallaig Primary School

Millbank Primary School
Mount Pleasant Primary School
Newtonmore Primary School
Plockton Primary School
Staffin Primary School
Ullapool Primary School

Dà-chànanas agus Foghlam tron Ghàidhlig

Tha Foghlam tron Ghàidhlig (FtG) air a dhearbhadh tro chleachdadh is rannsachadh mar dhòigh air dèanamh cinnteach gun ionnsaich clann Gàidhlig a bhruidhinn agus gum faigh iad na buannachdan a thig an lùib dà-chànanais aig aois òg. Tha e fosgailte do chloinn bho dhachannan Gàidhlig agus do chloinn aig nach eil Gàidhlig san dachaigh. Faodar clàrachadh gu FtG aig ère Clas 1 agus ann an cuid de shuidheachaidhean aig Clas 2, no às dèidh sin eadar sgoiltean/chlasaichean FtG. Tha Comhairle na Gàidhealtachd am measg nan ùghdarrasan ionadail as adhartaiche an Alba a thaobh FtG. Tha FtG a' riochdachadh an dòchais as mothà a th' againn airson crionadh na Gàidhlig a chur am feabhas air Ghàidhealtachd, gu h-àraig ma tha taic ann tro chothroman do dh'òigridh a bhith a' cleachdadh na Gàidhlig san dachaigh agus sa choimhairsnachd. Tha a' Chomhairle dealasach a thaobh leantainn le leasachadh FtG aig ère ro-sgoile agus ère na bun-sgoile cho math ri leudachadh a thoirt air FtG aig ère na h-àrd-sgoile. Tha buannachdan Foghlam tron Ghàidhlig agus dà-chànanais air an toirt am follais sa bhidio 'Fàs Foghlaim': www.highland.gov.uk/gaelic

Tha Foghlam tron Ghàidhlig air a thabhan ann am 20 bun-sgoil air feadh sgìre na Comhairle (fiosrachadh gu h-i seal). Tha sinn cuideachd a' sìor leasachadh Ionnsachadh Gàidhlig tro Fhoghlam tron Bheurla, tro sholar prògram Ionnsachadh Cànan sa Bhun-sgoil. Tha cuspairean air an teagast tron Ghàidhlig agus càrsaichean cànan Gàidhlig, an dà chuid do dh'fhléantaich is/no luchd-ionnsachaidh, air an tabhann ann an 20 àrd-sgoiltean uile gu lèir.

Tha am mapa Foghlaim Gàidhlig air an làrach-lìn againn:

(www.highland.gov.uk/info/878/schools/18/gaelic_medium_education) a' toirt fiosrachadh mu sholar air fad air feadh na Gàidhealtachd. Tha sinn cuideachd a' toirt taic do phàrantan is do luchd-ionnsachaidh eile ann an coimhairsnachdan tro shiostam co-òrdanaichte de dh'oideachadh inbheach, a' gabhail a-steach plana oideachaidh adhartach.

Ma tha sibh ag iarraidh tuilleadh fiosrachaidh mun Ghàidhlig, curibh fios gu Oifis Cùram agus Ionnsachaidh na Sgìre agaibh no curibh post-d gu: gaelic@highland.gov.uk

Bun-Sgoil Àth Tharracail
Bun-Sgoil an Àth Leathainn
Bun-Sgoil Ghàidhlig Inbhir Nis
Bun-Sgoil Ghàidhlig Loch Abar
Bun-Sgoil Shleite
Bun-Sgoil Ghàidhlig Phort Rìgh
Bun-Sgoil Chnoc na Creige

Bun-Sgoil Inbhir Pheofharain
Bun-Sgoil Dhùn Bheagain
Bun-Sgoil Gheàrrloch
Bun-Sgoil Ghlinn Urchadain
Bun-Sgoil Chille Mhoire
Bun-Sgoil Loch Carrann
Bun-Sgoil Mhalaig

Bun-Sgoil Bhruaich na Muilne
Bun-Sgoil Mount Pleasant
Bun-Sgoil Bhaile Ùr an t-Slèibh
Bun-Sgoil a' Phluic
Bun-Sgoil Stafainn
Bun-Sgoil Ullapuill

